

Εκτελεστική περίληψη ΠΠ 1

—

Στρατηγικές, πολιτικές και προκλήσεις για τις συμπράξεις δια βίου μάθησης σε Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Λετονία και Ισπανία, με μια ματιά

Compiled 2017 by P4LLL-tec* Projectteam (Coordinator U. Hauschildt)
Bremen. 2017
www.p4llltec.uni-bremen.de

This work is licensed under a
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0)

You are free to:

Share - copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt - remix, transform, and build upon the material.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give **appropriate credit**, provide a link to the license, and **indicate if changes were made**. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

NonCommercial — You may not use the material for **commercial purposes**.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the **same license** as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or **technological measures** that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable **exception or limitation**.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as **publicity, privacy, or moral rights** may limit how you use the material.

1. Συγκριτική σύνοψη των ανά χώρα παραδειγμάτων για τις συμπράξεις δια βίου μάθησης

Η Γερμανία και η Ισπανία αποτελούν δύο χώρες της κοινοπραξίας, στις οποίες υλοποιούνται με πολύ παρόμοιο τρόπο οι «ολοκληρωμένες ευκαιρίες μάθησης» και τα «προγράμματα γεφύρωσης». Οι «ολοκληρωμένες ευκαιρίες μάθησης» συνήθως είναι διπλά προγράμματα κατάρτισης, ενώ τα «προγράμματα γεφύρωσης» εστιάζουν στην πιστοποίηση της πρότερης μάθησης (ή μάθησης σε διαφορετικά πλαίσια). Όπως συμβαίνει σε πολλές περιπτώσεις προγραμμάτων γεφύρωσης που σχετίζονται με την ανέλιξη από την επαγγελματική στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η πιστοποίηση της εμπειρικής ή πρακτικής μάθησης αποτελεί την κρίσιμη πρόκληση που πρέπει να επιλυθεί. Αν και υπάρχουν πάντα μαθησιακές διαδρομές και θεσμοί σε εθνικό επίπεδο, οι οποίοι επηρεάζουν τον τρόπο και το είδος της πιστοποίησης, εντοπίζονται δύο μείζονες διαδρομές πιστοποίησης: ατομική και καθολική πιστοποίηση – η τελευταία συχνά συμπληρώνει την πρώτη. Το πρόγραμμα γεφύρωσης που αναφέρθηκε στη Λετονία εμφανίζει ξεκάθαρους κανονισμούς πιστοποίησης πρότερων μαθησιακών αποτελεσμάτων που προέρχονται από προηγούμενες εμπειρίες ή προγράμματα (επαγγελματικής ή συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης) και συνδέει την επαγγελματική με την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το παράδειγμα σύμπραξης ολοκληρωμένης μάθησης της Λετονίας δείχνει να συνδέεται ασθενώς με την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αντίθετα, εμφανίζει ισχυρή ολοκλήρωση θεωρίας με πράξη (στις περιπτώσεις που εξετάστηκαν καλείται «μάθηση στο χώρο εργασίας») στο επίπεδο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (EEK). Το παράδειγμα που προέρχεται από την Ιρλανδία αφορά ένα πρόγραμμα γεφύρωσης, το οποίο περιλαμβάνει επεξεργασμένες διαδρομές που οδηγούν από τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση σε κάποιο Ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Όπως επισημάνθηκε, οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν το πλεονέκτημα της αυτόματης εισόδου σε ένα Ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αφού ολοκληρώσουν επιτυχώς ένα πρόγραμμα EEK (κατ' εξαίρεση). Τα παρασχεθέντα παραδείγματα από την Ελλάδα περιλαμβάνουν κάποιας μορφής διμερή προγράμματα γεφύρωσης μεταξύ ιδιωτικών παρόχων EEK και ξένων Πανεπιστημίων, ενώ το πεδίο των ολοκληρωμένων προγραμμάτων κυριαρχείται από συνεργασίες μεταξύ παρόχων EEK και εταιρειών, με σκοπό την ολοκληρωμένη παροχή θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια των προγραμμάτων EEK.

2. Γενικές προκλήσεις και προοπτικές

Στη συνέχεια θα περιγραφούν αδρά προοπτικές των συμπράξεων Δια Βίου Μάθησης (ΔΒΜ) και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Δεδομένου ότι τα εθνικά συστήματα ΕΕΚ καθώς και οι ειδικές προτεραιότητες και τα μέτρα για τη ΔΒΜ είναι διαφορετικά, τα ζητήματα αυτά παρουσιάζονται εν συντομία ανά χώρα.

Στη **Γερμανία**, με τον τεράστιο αριθμό διπλών προγραμμάτων σπουδών, η άμεση σύγκριση μεταξύ των (παραδοσιακών) διπλών επαγγελματικών διαδρομών και των διπλών προγραμμάτων σπουδών που περιλαμβάνουν μικρότερο μέρος ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης αλλά που οδηγούν στο ίδιο προσόν μπορεί να προκαλέσει κάποιες δυσκολίες, επειδή μπορεί τελικά να οδηγήσει σε πιστοποιητικά πρώτης και δεύτερης κατηγορίας (ανάλογα με την οπτική των εκπαιδευόμενων που έχουν εγγραφεί σε κάποιο τέτοιο πρόγραμμα).

Οι παραδοσιακοί μαθητευόμενοι, οι οποίοι εργάζονται περισσότερες ώρες σε μια επιχείρηση, μπορεί να θεωρήσουν κατώτερο τον τίτλο σπουδών τους, επειδή οι μαθητευόμενοι που είναι φοιτητές όχι μόνο θα αποκτήσουν επαγγελματικό προσόν, αλλά και πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τέτοιες εξελίξεις ενδέχεται να υπονομεύσουν τη διπλή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και μπορεί να οδηγήσουν σε περαιτέρω μείωση του αριθμού των μαθητευομένων υπέρ των εκπαιδευόμενων σε διπλά προγράμματα σπουδών.

Οι συμπράξεις δια βίου μάθησης στην **Ιρλανδία**, όπως προαναφέρθηκε, αφορούν κυρίως την εξέλιξη και τις διαδρομές μεταξύ Περαιτέρω και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Π/Σ ΕΕΚ) και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΤΕ) και / ή του κόσμου της εργασίας. Κατά την εξέταση της ανέλιξης από την Π/Σ ΕΕΚ προς την ΤΕ, αποδεικνύεται ότι οι ενδιαφερόμενοι για τον εκπαιδευτικό τομέα υποθέτουν ότι η παραδοσιακή εκπαιδευτική πορεία θεωρεί ότι οι σπουδαστές που τελούν σε συνεχιζόμενη εκπαίδευση είναι φοιτητές που δεν πέτυχαν το κατάλληλο επίπεδο για να προχωρήσουν άμεσα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η αντίληψη αυτή υπερτιμά την ανώτερη εκπαίδευση, υποτιμά την συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση και υποδηλώνει ότι υπάρχει μόνο μία εκπαιδευτική διαδρομή. Επιπλέον δείχνει ότι η Π/Σ ΕΕΚ είναι μια ανεπιθύμητη εκτροπή στον αγώνα για υψηλής αξίας θέσεις τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αυτή η αντίληψη επιβεβαιώνει ότι η ΤΕ συνιστά το έγκυρο προσόν στην εκπαίδευση για τη ζωή. Με αυτόν τον τρόπο, αναιρεί την αξία της μάθησης που συμβαίνει στην Π/Σ ΕΕΚ.

Όταν εξετάζεται το **ισπανικό** σύστημα ΕΕΚ, υπάρχουν ορισμένες προκλήσεις που μπορεί να έχουν αντίκτυπο στη μελλοντική ανάπτυξή της:

- Ενημέρωση των επαγγελματικών σχολών και του προσωπικού τους.
- Εξασφάλιση της διατήρησης και ανάπτυξης των βασικών ακαδημαϊκών δεξιοτήτων των φοιτητών.
- Εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής καθοδήγησης στο ισπανικό εκπαιδευτικό σύστημα.
- Προώθηση της ανάπτυξης της μάθησης στο χώρο εργασίας.

Το διττό σύστημα ΕΕΚ που εισήχθη πρόσφατα αντιμετωπίζει αυτά τα ζητήματα, αλλά οι προκλήσεις και οι δυνατότητες παραμένουν προς εκτίμηση στο μέλλον.

Καθώς η **Λετονία** δίνει προτεραιότητα, μεταξύ άλλων, στην μάθηση στο χώρο εργασίας ως νέο τύπο ΕΕΚ και με αυτόν τον τρόπο αντιμετωπίζει την πρόκληση της βελτίωσης της σύνδεσης της απόκτησης δεξιοτήτων και ικανοτήτων (στο σύστημα ΕΕΚ) με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, η τρέχουσα και η μελλοντική της πολιτική στον τομέα της ΕΕΚ επικεντρώνεται στην εφαρμογή προγραμμάτων σύντομου κύκλου, τα οποία θα αυξήσουν τον αριθμό των εταιρικών συμπράξεων στην ΕΕΚ.

Οι τρέχουσες προκλήσεις και οι δυνατότητες του ΔΒΜ στην **Ελλάδα** επηρεάζονται έντονα από τις συνεχιζόμενες διπλές κρίσεις: κρίση χρέους και οικονομική ύφεση. Οι κρίσεις αυτές αποκάλυψαν διαρθρωτικές αδυναμίες στην ελληνική οικονομική και κοινωνική υποδομή, μία από τις οποίες ήταν το χάσμα ανάμεσα στο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης και την αγορά εργασίας. Εξάλλου, η μακροχρόνια κακή εικόνα του κλάδου της ΕΕΚ στη χώρα είναι γεγονός.

Με ιδιαίτερη έμφαση στην ΔΒΜ, οι ακόλουθες αναδυόμενες προκλήσεις είναι δυνατό να συνοψιστούν και να γενικευθούν, ώστε να είναι συναφείς με όλες τις συμμετέχουσες χώρες:

- Αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού ηλικίας 24-65 ετών που συμμετέχει στη ΔΒΜ.
- Μείωση του ποσοστού των ατόμων ηλικίας 16-64 ετών που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση.
- Διυπουργική συνεργασία για το συντονισμό σε θέματα ΔΒΜ σε εθνικό επίπεδο.
- Επικύρωση και διαπίστευση παρόχων υπηρεσιών ΔΒΜ και δημιουργία διαδικτυακού μητρώου παρόχων ΔΒΜ.
- Εξέταση της συμπληρωματικότητας και των συνεργειών μεταξύ των παρόχων ΔΒΜ με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας και της εξοικονόμησης πόρων της ΔΒΜ.
- Στρατηγική αναδιάρθρωση των υπηρεσιών ΔΒΜ σε σχέση με πεδίο, περιεχόμενο, εργαλεία, μεθόδους, διαδικασίες και τους δικαιούχους τους, προκειμένου αυτές οι υπηρεσίες να είναι:
 - υψηλής ποιότητας,
 - προσαρμοσμένες στις ανάγκες και τα συμφέροντα των πολιτών,
 - εύκολα και εξίσου προσβάσιμες σε όλους,
 - άμεσα συνδεδεμένες με την αγορά εργασίας και την κοινωνία,
 - τμήμα του ευρύτερου πλαισίου εκπαίδευσης και κατάρτισης, επιτρέποντας έτσι την κινητικότητα.